

คาถา ๕ ย กันสุนัขกัด ຄາຖາ 5 ຍ ກັນໝາກັດ

เมื่อถูกสุนัข หรือแมว กัด ข่วน ต้องทำดังนี้
ເມື່ອຖືກໝາ ຫຼື ແມວ ກັດ ຊູດ ຕ້ອງເຮັດດັ່ງນີ້:

ໂລກໝາວໍ

ປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼີກລຽງລົດຄວາມສ່ຽງ
ຈາກການຖືກໝາກັດ

ຍ 1 **อย่าเหยย**
สุนัขให้โมโห
ຢ່າເຮັດໃຫ້ໝາຮ້າຍ

ຍ 2 **อย่าเหยียบ**
หาง หัว ตัว ขา
หรือทำให้สุนัขตกใจ
ຢ່າຢຽບຫາງ ຫົວ ຕົວ
ຂາ ຫຼືເຮັດໃຫ້ໝາຕົກໃຈ

ຍ 3 **อย่าแยก** สุนัขที่กำลัง
กัดกันด้วยมือเปล่า
ຢ່າເຂົ້າໄປຂັດຂວາງໝາ
ທີ່ກຳລັງກັດກັນດ້ວຍມືເປົ່າ

ຍ 4 **อย่าหยิบ** จานข้าว
หรือเคลื่อนย้ายอาหารขณะ
สุนัขกำลังกินอาหาร
ຢ່າຈັບຈານເຂົ້າ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍ
ອາຫານໃນຂະນະໝາກຳລັງກິນອາຫານ

ຍ 5 **อย่ายุ่ง** หรือเข้าใกล้สุนัข
ที่ไม่รู้จักหรือไม่มีเจ้าของ
ຢ່າຍຸ້ງ ຫຼື ເຂົ້າໃກ້ໝາ
ທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກ ຫຼື ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ

1 **ล้างแผล**
ให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่หลายๆ
ครั้ง ให้ถึงก้นแผล ล้างสบู่ออกให้หมด
ເຮັດໃຫ້ແຫ້ງ ໄສຍາ ຮັກສາແຜລສດ
ລ້າງບາດແຜໃຫ້ສະອາດ
ດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ສະບູຫຼາຍໆ
ຄັ້ງ ໃຫ້ຄັກແນ່ ລ້າງສະບູ
ອອກໃຫ້ໝົດ ເຊັດໃຫ້ແຮ້ງ
ໃສ່ຢ່າຮັກສາແຜລສດ

2 **จดจำสัตว์ที่กัดให้ได้**
เพื่อสืบหาเจ้าของ/กักหมา-แมว ไว้ดู
อาการ ๑๐ วัน สอบถามประวัติการ
ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ຈີ່ສັດທີ່ກັດໃຫ້ໄດ້ເພື່ອສືບ
ຫາເຈົ້າຂອງ ກັກໝາ ແລະ
ແມວ ໄວ້ເບິ່ງອາການ 10 ວັນ
ສອບຖາມການສົດວັກຊີນ
ປ້ອງກັນໂລກໝາບ້າ

3 **ไปหาหมอ**
หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
เพื่อรับการป้องกันที่ถูกต้อง
ໄປຫາໝໍ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່
ສາທາລະນະສຸກເພື່ອຮັບ
ການປ້ອງກັນທີ່ຖືກຕ້ອງ

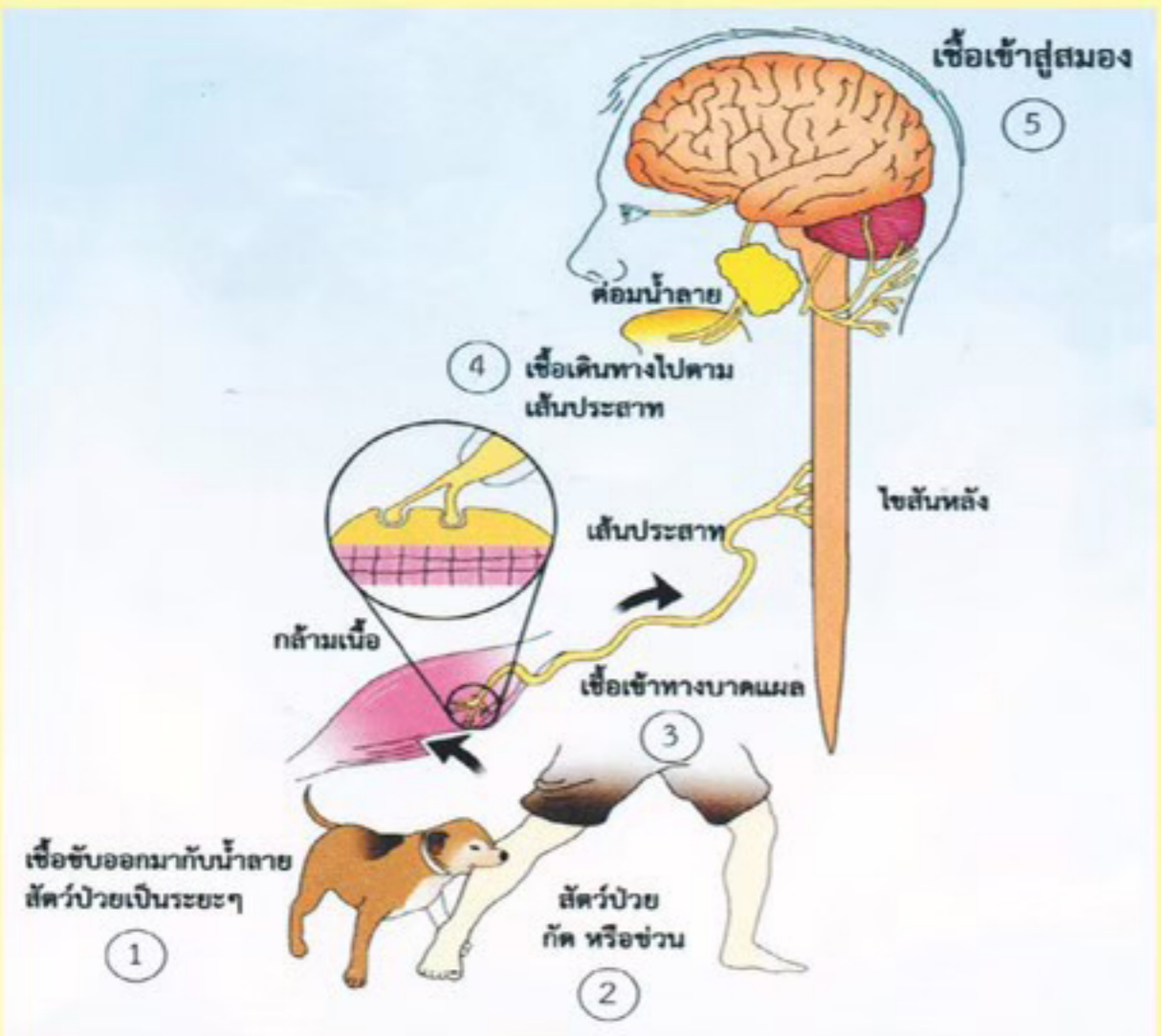
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

โรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคกลัวน้ำ

เกิดจากเชื้อไวรัสเรบีส เป็นได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น ชะนี กระรอก กระแต พบมากที่สุดในสุนัข รองลงมาคือ แมว คนและสัตว์รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ เมื่อถูกสัตว์ที่เป็นโรคนี้อกัดหรือข่วน โดยเชื้อจะอยู่ในน้ำลาย ถ้าเป็นสุนัขและแมว จะพบว่ามีเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าออกมาบนน้ำลายตั้งแต่ก่อนแสดงอาการ ๑ - ๗ วัน

โลภขาจัว โลภขาจัว ขี้ โลภข่านมจัว

เกิดจากไวรัสเรบีส เป็นได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น: ชะนี กระรอก กระแต ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ๑-๗ วัน ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ๑-๗ วัน ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ๑-๗ วัน

อาการที่พบในคน ส่วนใหญ่ระยะฟักตัวของโรคตั้งแต่ ๓ สัปดาห์ - ๖ เดือน แต่บางรายมีระยะฟักตัวสั้นมากไม่ถึงสัปดาห์ หรืออาจนานเกิน ๑ ปี อาการเริ่มแรกคือ เบื่ออาหาร เจ็บคอ มีไข้ อ่อนเพลีย มีอาการคันรุนแรงบริเวณที่ถูกกัดแล้วลามไปส่วนอื่น กระสับกระส่าย กลัวแสง กลัวลม ไม่ชอบเสียงดัง เพ้อเจ้อ กลืนลำบาก โดยเฉพาะของเหลว กลัวน้ำ ปวดท้องน้อยและขากรรไกร เนื้อกระดูก แน่นหน้าอก หายใจไม่ออก เกร็ง อัมพาต หมดสติและตายในที่สุด

อาการที่พบในสุนัข ระยะฟักตัวหลังจากถูกกัดหรือข่วน จะอยู่ในช่วง ๓-๘ สัปดาห์ ไม่เกิน ๖ เดือน และจะตายภายใน ๑๐ วันหลังจากแสดงอาการ ซึ่งมีทั้งแบบดุร้าย และแบบซึม โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ **๑.ระยะแรก** สุนัขจะมีอารมณ์-นิสัยเปลี่ยนไปจากเดิม

๒.ระยะตื่นตัว สุนัขเริ่มมีอาการทางประสาท กระวนกระวายตื่นตื่น หงุดหงิดไม่อยู่นิ่ง กัดแทะสิ่งของไม่เลือก ม่านตาขยายกว้าง **๓.ระยะอัมพาต** สุนัขมีอาการคอหอยตกลิ้นมีสีแดงคล้ายห้อยออกนอกปาก น้ำลายไหล ขยอนอาหารคล้ายมีอะไรอยู่ในลำคอ น้ำลายไหล ขยอนอาหารคล้ายมีอะไรอยู่ในลำคอ ซาอ่อนเปลี้ย ทรงตัวไม่ได้ ล้มลง อัมพาตทั้งตัวอย่างรวดเร็วและตายในที่สุด

อาการที่พบในถิ่น ส่วนใหญ่จะพบในถิ่นที่ติดต่อกัน 3 อาทิตย์-6 เดือน แต่บางรายมีไลอยะพักรไต่อมยบ่รอดอาทิตย์ ขี้ อาดเกินกว่า 1 ปี อาการเริ่มแรกคือ เบื่ออาหาร เจ็บคอ เป็นไข้ อ่อนเพลีย มีอาการคันรุนแรงบริเวณที่ถูกกัด และ ลามไปส่วนอื่นขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว

อาการที่พบในขาจัว ไลอยะพักรไต่อมยบ่รอดอาทิตย์ ขี้ อาดเกินกว่า 1 ปี อาการเริ่มแรกคือ เบื่ออาหาร เจ็บคอ เป็นไข้ อ่อนเพลีย มีอาการคันรุนแรงบริเวณที่ถูกกัด และ ลามไปส่วนอื่นขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว

- 1.ไลอยะพักร** มาจะมีอาลิม-นิไสปรุ่งไปจากเก้
- 2.ไลอยตื่นตัว** ขาจัวเล็มมีอาการทางประสาทกระวนกระวายตื่นตื่น รุกดจิดบ่อยู่นิ่ง รัดสิ่งของบ่เล็อม ม่านตาขยายกว้าง
- 3.ไลอยอ่ามะพาด** ขาจัวมีอาการอ่าทอยติกร ลิมมีสีแแดงถ้ำ ทอยอกรนกรปกรน้าจายไทล ยอนอาทธานถ้ายมีทยั้งอยู่ในล้าถ้ำ น้าจายไทล ซาอ่อนเพลย ขิจติบ่ได้ ลิมลิวอ่ามะพาด ขี้ติบ่ยั้งไวเวา และ ตายในที่สุด

คำแนะนำสำหรับคนเลี้ยงสุนัข ถ้าแนะนำล่าบผู้จุงขา

1 นำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี (ปีแรกควรรฉีด ๒ ครั้ง) ขาจัวไปลิตวักขิมปรองกัน โลภขาจัวขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว (ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ๑-๗ วัน)

2 ไม่ปล่อยสุนัขเพ่นพ่านในที่สาธารณะ ทุกครั้งที่น่าสุนัขออกจากบ้านต้องอยู่ในสายจูง บ่บ่อยขาจัวไปทอขี้บในทอ ซาทาละนะ ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว

3 ไม่นำสุนัขไปปล่อยและต้องคุมกำเนิดไม่ให้มีสุนัขมากเกินไป ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว

หยุดปล่อยหมา หยุดปัญหาหมาจรจัด
หยุดปล่อยหมา หยุดปัญหาหมาจรจัด

“โรคนี ไม่มีทางรักษาให้หายได้” หากมีอาการแล้วตายทุกราย
โลภขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว ขี้บขี้จายขี้สุดในขาจัว